

Vockestaertroute

De middellange rondwandeling Vockestaertroute is ca. 16 km lang en begint en eindigt in het centrum van Schipluiden bij de ophaalbrug. Ervaar de weidsheid en rust van dit eeuwenoude cultuurlandschap. Als contrast zijn aan de horizon de skyline van Rotterdam en de contouren van het industriegebied Rijnmond te zien. De route loopt langs de buitengrens van het waterschap 'Vockestaert' ofwel de Holierhoekse en Zouteveense polder. Via de Zuidkade, Tanthofkade en Abtswoude richting Schiedam. Vervolgens via het Woudhoekpad, de Woudweg en de Holyweg naar de Trekkade. Langs de Vlaardingervaart terug naar Schipluiden. De route is het gehele jaar geopend. **Let op!** De Tanthofkade, tussen knp 74 en knp 55, is niet toegankelijk voor honden.

Routebeschrijving

De routebeschrijving van de wandeling maakt gebruik van het wandelroutenetwerk Hof van Delfland. Waar de route afwijkt worden in deze routebeschrijving verdere details gegeven. Verstoringen in het netwerk? Meld ze bij www.meldpuntroutes.nl.

- **knp 17:** start in Schipluiden: vanaf de ophaalbrug aan de Dorpsstraat de Keenenburgweg in. Na ca. 200 m linksaf de Kasteellaan in, daarna 1^e straat rechtsaf: de Otto van Zevenderstraat. Langs het museum 'Het Tramstation'. Vervolgens 1^e linksaf: de Agnes Croesinklaan, waar deze naar links afbuigt rechtdoor de Paulus Beelaertslaan in. Aan het einde de brug over en rechtsaf het gravelpad op. Volg dit tot het fietspad. Ga rechtsaf tot de T-splitsing: knp 73.
- **knp 73:** Zuidkade richting knp 22, 88 en 74.
- **knp 74:** Tanthofkade richting knp 55. Bij het gemaal aan de verharde weg linksaf. Na ca. 100 m rechtsaf: knp 55.
- **knp 55:** Broertjespad / Octave de Coninckpad: richting knp 18, 85, 81, 86.
- **knp 86:** Woudhoekpad richting knp 16 en knp 45 (zie routesuggestie: *). Blijf hier de Woudweg volgen tot aan de driesprong. Ga hier linksaf en daarna direct rechtsaf. Volg het voetpad tussen de Holyweg en de woningen naar knp 13 en 27 aan de Trekkade.
- **knp 27:** Trekkade / Vlaardingsekade richting knp 68, 71, 52, 83, 84, 24, 51 en tenslotte knp 17. De ophaalbrug in Schipluiden is bereikt.

Voor de bereikbaarheid met het openbaar vervoer van het begin- en eindpunt van de wandelroute wordt verwezen naar www.9292ov.nl

Routesuggestie

Deze is op de kaart aangegeven met een stippellijn.

*: **knp 45:** Veenpad: rechtsaf naar knp 47, 46 en knp 68. Hier kruist u bovenop de Trekkade de oorspronkelijke route richting knp 71.

NB: Alle gegevens voor de routebepaling onderweg zijn opgenomen op deze eerste pagina.

Onderweg te zien

Midden-Delfland, het groene hart van de zuidwestelijke Randstad. Een kleinschalig oud cultuurlandschap met de kenmerken van het Hollandse landschap achter de duinen: laaggelegen (1 tot 3 m onder NAP) en lichtglooiend door de oude kreekruigten en de natte veengebieden daartussen. De op de kreekruigten gelegen boerderijen, de oude dorpskernen, de vele molens en gemalen, de kades en oude slotenpatronen tonen je steeds weer de eeuwenoude historie van dit gebied. Een groene oase met een rijke natuur en weidse vergezichten te midden van het grootschalige stedelijke en industriële geweld.

Van twaalf molens naar zes gemalen

De wandelroute voert door de Holierhoekse en Zouteveense Polder, die samen met de Noord-Kethel Polder, de Lage Abtswoudse Polder en de Kerkpolder wel werden aangeduid als de Polder Vockestaert. Deze naam prijkt nog dominant op de topografische kaart. Vockestaert was al in de zestiende eeuw de naam van een buurtschap nabij de Mantjeskade tussen Delft en Kethel. De beroemde kaart van Nicolaas Kruikius uit 1712 vermeldt de 'Hoefslach Vockestaert' tussen de Mantjeskade en de Papsouwse Zuidmolensloot. De vier polders werden tot ver in de negentiende eeuw bemalen met in totaal twaalf windmolens. Zes molens sloegen uit op de Vlaardingervaart, vier op de Delftsche Schie, één op de Gaag en één op de Poldervaart. Nu zijn er zes gemalen, meestal gebouwd op of nabij de oude molenplaats. Sommige verlaten molenplaatsen zijn nog in het landschap te herkennen. Nabij het eind van de Tanthofkade is een modern tussengemaal gebouwd om een iets hoger peil te handhaven in de Lage Abtswoudse Polder

Veel kilometers sloot

Het open polderlandschap is een lust voor het oog. De verspreid liggende boerderijen met hun erfbeplanting geven diepte aan de ruimtebeleving. Hoeveel kilometers sloot zouden er liggen in deze polder? Per vierkante kilometer zijn dat er al gauw meer dan twintig! De begroeiing van het grasland is soms wellicht eentonig, maar des te gevarieerder begroeid zijn de slootkanten, de sloten zelf, de wegbermen en de polderkaden. Een belangrijk cultuur- en natuurelement is de eendenkooi bij Schipluiden. Deze is gelegen in het 'stroomgebied' van het vroegere riviertje de Keen. De Slinksloot en de Zweth zijn twee brede watergangen die het gebied in oost-westrichting doorsnijden. Het zuidelijk gedeelte van de route voert langs de stadsrand van Schiedam en Vlaarding. Hier zijn nieuwe recreatiegebieden ontwikkeld met bosschages en plasjes.

Schipluiden

De naam Schipluiden is afgeleid van Scipleda: bevaarbaar water. Schipluiden is lang een dorp van ambachtslieden en schippers geweest. Oude pandjes langs de Gaag geven de dorpskern een schilderachtig aanzien. De hervormde kerk is het oudste bouwwerk en dateert in zijn huidige vorm uit ca. 1500.

De locatie van onderstaande bezienswaardigheden is gemarkeerd op de routekaart van het voorblad. De volgletter wordt hierbij gebruikt als referentie.

A. Kasteellaan

Het kasteel Keenenburg vormde vanaf de vijftiende eeuw een markant element in Schipluiden. Gesloopt in 1798. In 1992 werd een klein gedeelte van het kasteel opnieuw opgetrokken. De straten in de nieuwbouwwijk Keenenburg dragen de namen van belangrijke bewoners van het kasteel. Vlak achter de supermarkt is een doorzichtige reconstructie gemaakt van het kasteel, zodat je een goed beeld krijgt hoe het kasteel er vroeger uitgezien heeft.

B. Oude Tramstation, Otto van Zevenderstraat 2

Het haltegebouw van de Westlandsche Stoomtramweg Maatschappij werd in 1912 in gebruik genomen. Thans omgebouwd tot Museum 'Het Tramstation' met regelmatig wisselende tentoonstellingen over diverse aspecten van het verleden van Schipluiden en omgeving. Het Museum wordt beheerd door de Historische Vereniging Oud-Schipluiden. Open: van 14.00-16.00 uur op: wo, za en 1^e zondag van de maand.

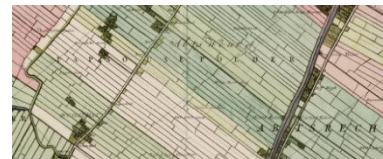
C. Zuidkade

Prinsenhof Delft

De Zuidkade sloot oorspronkelijk de Kerkpolder af van het toen nog niet ontgonnen zuidelijk gebied. Langs de kade is een uitzichtpunt gesitueerd, aangeboden door A.A.G. Vrij, als besteding van de Zuid-Hollandse Landschapsprijs die hij in 1990 ontving. De dichter Hubert Kornelisz. Poot (1689-1733) woonde op een boerderij in Abtswoude. Als kind liep hij dagelijks via de Zuidkade naar de dorpschool in Schipluiden. Onsterfelijk zijn de dichtregels: *'Hoe genoeg'lijk rolt het leven des gerusten landmans heen'*.

D. Tanthofkade

Kruikius 1712

wilgen en meidoorn.

Deze kade vormt het eind van de ontginning van het Hof van Delft. De Tanthofkade en de Harreweg waren vroeger onderdeel van de landscheiding tussen het Oostland en het Westland van Delfland. Zij scheidden ook de afzonderlijke polders (evenals de Zuidkade en de Mantjeskade). Hier en daar aantrekkelijke opgaande begroeiing met essen,

E. Abtswoude

Abtswoude zou zijn naam danken aan de abt van het klooster van Egmond die hier een belangrijk aandeel had in de ontginningen. Een andere versie herleidt de naam uit Popteswolde, het Woud van Popta, verbasterd tot Papsou. Abtswoude 64 is een kleine, zestiende-eeuwse boerderij met een uitgebouwde melkkelder. Voor het huis staat een fraaie boomgaard.

F. Bontepaal

Op de grens van de gemeenten Midden-Delfland en Schiedam staat een hardstenen grenspaal. De toevoeging 'bonte' duidt op een grens met drie ambachten: Zouteveen, Vrijenban en Kethel.

G. Weglichaam

De brede strook grond tussen de Harreweg en het fietspad was voorbestemd te gaan fungeren als weglichaam voor de nieuw aan te leggen Provinciale Weg nr. 15 van Den Haag via Rijswijk en Delft naar Schiedam. Al in de jaren vóór de Tweede Wereldoorlog werden stroken grond langs de Harreweg aangekocht en werd zand gestort. Na de oorlog ging men verder en gebruikte daarvoor het puin van het gebombardeerde Rotterdam. Het puin zakte weg in de slappe veenbodem. De scherpe knik in de Harreweg ter hoogte van de Oostveenseweg en de brede rietkraag zijn een spoor hiervan. Het werk werd uiteindelijk gestaakt. Alleen het deel van Den Haag naar Delft werd gerealiseerd. In 2015 werd het Delftse deel van de weg omgedoopt tot Prinses Beatrixlaan. Het voormalige weglichaam bood ten slotte ruimte voor de aanleg van een fietspad.

H. Harreweg 61

Negentiende-eeuwse boerderij op de hoek van Harreweg en Woudweg. Boven de kelderluiken bevindt zich het IHS-teken. Het zijn de kapitalen van de naam Jezus in het Grieks, de letters Jota, Eta en Sigma, ofwel IHΣ. Het teken toonde het katholieke geloof van de bewoners en is tevens een afweerteken ter bescherming van de zuivel. De naam Harreweg is afgeleid van Harga, een Oud-Germaanse naam voor het vroegere dorp Kethel. De weg vormt de grens met de Noord-Kethel Polder.

I. A4 en eco-aquaduct

De Woudweg kruist hier de verdiept aangelegde A4. De snelweg tussen Delft en Schiedam kwam eind 2015 gereed. Rechts ligt het eco-aquaduct. Deze natuurbrug van 100 meter breed heeft een unieke combinatie van een ecoduct en aquaduct in één. Het is een ecopassage om de ecologische hoofdstructuur door te zetten over de snelweg en een aquaduct voor de Slinksloot en de Zweth. Om de ecologische verbinding optimaal te laten functioneren ligt het eco-aquaduct op maaiveld-niveau. De A4 wordt er volledig verdiept onderdoor geleid. Net voorbij het viaduct ligt rechts de Adrianushoeve, de thuisbasis van de schaapskudde Vockestaert.

J. Trekkade

Sinds midden zeventiende eeuw loopt hier een trekkpad voor de trekschuitverbinding van Vlaardingen met Delft. Aan de overzijde liggen boezemlandjes met in het voorjaar o.a. veel dotterbloemen. De met riet gedekte boerderij op nr. 24 ligt op een lage terp. De stal bevat nog een zestiende-eeuwse eikenhouten gebintconstructie. Ook de oude melkkelder en de opkamer dateren uit die tijd. Veel opgaand groen rond de boerderij. Er is sinds een paar jaar een melkmuseum gevestigd (particuliere verzameling).

K. Rechthuis / Gemaal, Vlaardingsekade 57 / 59

In 1883 werd het (stoom)gemaal in gebruik genomen, als vervanger van de Schouwsmolen. Op deze plaats werden met een schouw (boot met platte bodem) de paarden van de trekschuit uit Maassluis overgezet. Direct ten noorden van het gemaal staat het Rechthuis. Vanaf 1651 vergaderden in deze herberg de schout en schepenen van het ambacht Zouteveen. In de negentiende eeuw verbouwd tot boerderij.

L. Molenwerf

Hier stond tot 1884 de Buikslootmolen, die reeds in 1502 wordt genoemd. De Buiksloot stond in verbinding met het Zouteveense Meer. Dit meer is thans verland. Meer naar het noorden ligt de Noord-molenwerf.

M. Trambrug

ijzeren brug is 60 m lang en 10 m hoog. Het totale personenvervoer van de WSM steeg van 1.13 naar 1.26 miljoen reizigers op jaarbasis. Het goederenvervoer steeg van 23.900 ton naar 26.000 ton. Sinds 1974 als fietsbrug in gebruik. Aan de overzijde staat de korenmolen Korpershoek, die in 1950 werd overgeplaatst van Leimuiden naar Schipluiden. De voorganger brandde in 1945 af. De molen is nog steeds in gebruik.

N. Rollepalen

In de ronding van de Gaag herinneren twee rollepalen aan de tijd van de trekschuit. Rollepalen staan in een bocht om zo de jaaglijn te geleiden en te voorkomen dat de schuit tegen de kant wordt getrokken.

Bronvermelding

Deze wandelroute maakt deel uit van een serie van drie mapjes met elk zes routes, uitgegeven in de periode 2004-2007. De serie kwam tot stand in samenwerking met de vereniging Te Voet en de werkgroep Paden van de Midden-Delfland Vereniging. Tekst, fotografie en vormgeving waren van Frits van Ooststroom. In 2022 zijn de routes gedigitaliseerd en geactualiseerd. Bij deze bewerking is dankbaar gebruik gemaakt van:

- artikelen uit de Jaarboeken van de Historische Vereniging Oud-Schipluiden en informatie op de website www.middendelfland.net.
- publicaties van Midden-Delfland is Mensenwerk: <https://www.mdmw.nl/>